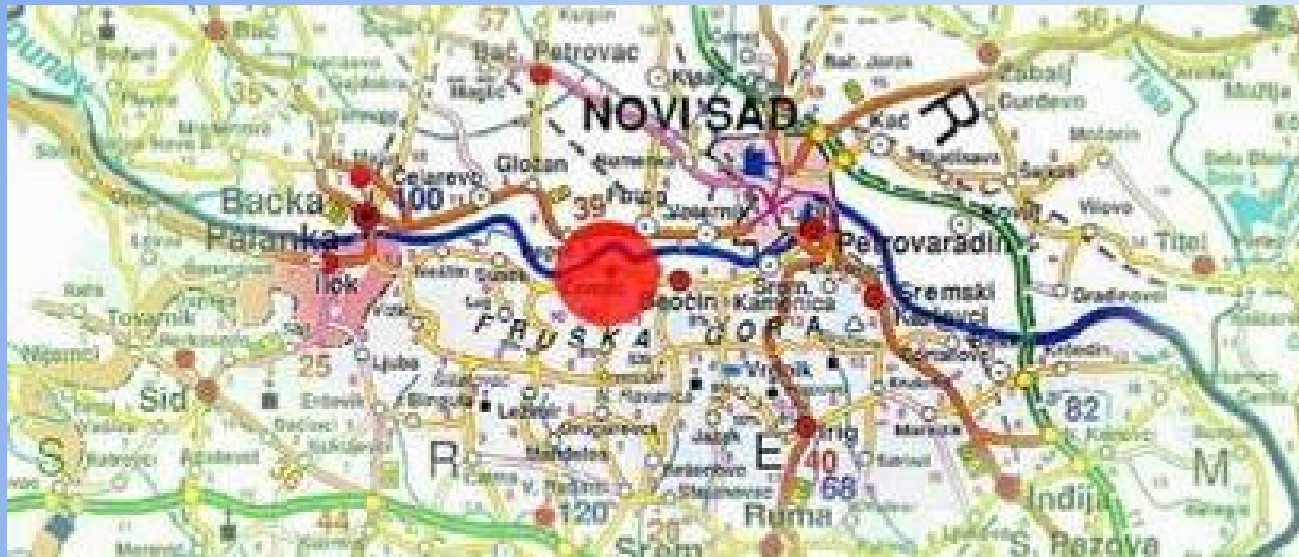

Национални парк Фрушка Гора

- Парк је основан 1960 год.
- Основни мотиви оснивања: заштита природних лепота, историјских споменика, биљног и животињског света и земљишта.
- У састав националног парка укључени су: Чортановачка шума, Крушедолска шума-Гај, шумски комплекс Шидско церје и комплекс Калиште.

• Фрушка Гора је планина дужине 78km, ширине 12,5km и површине око 500km². Својим положајем представља ниски планински лук који повезује славонске и шумадијске планине.

Смештена је између Дунава на северу и истоку и Саве на југу.

Туристичко-географски положај оцењује се као повољан јер је ова планина укључена у систем саобраћајница разних категорија (Нови Сад-Београд, Нови Сад-Иришки венац-Рума-Шабац)

ГЕОМОРФОЛОШКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ:

На истоку се поружа све до Старог Сланкамена, а на западу до стрмог одсека на линији Шид-Шаренград.

Северна страна је стрма, док је са јужне стране пространа лесна зараван.

Планина је рашчлањена на три целине.

• Фрушка гора је дисецирана многобројним поточним долинама :

Черевихки поток, Раковачки и Читлучки поток на северној страни и Бели поток на јужној.

У геолошкој грађи учествују кристаласти шкриљци, гранити, базалти и кречњаци.

Виши делови прекривени су језерско-маринским седиментима а нижи лесом.

Основна планинска маса има карактеристике хорста.

• ПЛАНИНСКИ МАСИВ ОПКОЉЕН ЈЕ ДВЕМА ЛЕСНИМ ЗАРАВНИМА (БАЧКА НА СЕВЕРУ И СРЕМСКА НА ЈУГУ)

ФРУШКА ГОРА ПРЕДСТАВЉА НИЗАК ПЛАНИНСКИ МАСИВ СА БИЛОМ ДИФЕРЕНЦИРАНИМ У ТРИ ЦЕЛИНЕ: ЗАПАДНУ (200-300m), ИСТОЧНУ (СЛИЧНИХ ВИСИНА) И ЦЕНТРАЛНУ (300-539m ЦРВЕНИ ЧОТ, НАЈВИШИ ВРХ)

КЛИМАТСКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ

- ИАКО СПАДА У РЕД НИСКИХ ПЛАНИНА ОНА ИМА УЛОГУ ЗНАЧАЈНОГ КЛИМАТског МОДИФИКАТОРА.

- ТЕМПЕРАТУРЕ НА ФРУШКОЈ ГОРИ НИЖЕ СУ ОД ОКОЛНИХ ПРЕДЕЛА.

- КОЛИЧИНА ПАДАВИНА ВЕЋА ЈЕ У ВИШИМ ДЕЛОВИМА ПЛАНИНЕ НЕГО У НИЖИМ ДЕЛОВИМА ВОЈВОДИНЕ.

- У ШУМСКИМ КОМПЛЕКСИМА ТЕМПЕРАТУРНИ ЕКСТРЕМИ СУ МАЊЕ ИЗРАЖЕНИ И СМАЊУЈЕ СЕ БРЗИНА ВЕТРА.

- НАЈТОПЛИЈИ МЕСЕЦ ЈЕ АВГУСТ (21,3°C) А НАЈХЛАДНИЈИ ЈЕ ЈАНУАР (-1,1°C).

- ПРОСЕЧНА КОЛИЧИНА ПАДАВИНА ЈЕ ОКО 650mm.

ХИДРОГРАФСКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ

- НА ПРОСТОРУ ФРУШКЕ ГОРЕ ПОСТОЈИ ВЕЛИКИ БРОЈ ИЗВОРА (187).
- ЈАВЉАЈУ СЕ РАЗЛИЧИТЕ ВРСТЕ ИЗДАНИ, НАЈВИШЕ У ПРОЛЕЋЕ.
- ВОДЕНИ ТОКОВИ СУ ВЕЋИНОМ ПЕРИОДИЧНИ АЛИ ИМА И СТАЛНИХ.
- НАЈЗНАЧАЈНИЈИ СУ: **ПАТКА БАРА, ЧЕРЕВИЋКИ ПОТОК, НОВОСЕЛСКИ ПОТОК, ЧИТЛУК, АЛМАШ, НЕШТИНСКИ ПОТОК И МНОГИ ДРУГИ.**

• За потребе заштите од поплава изграђена су санациона језера, која су углавном порибљена.

• Највећа су код Сота, Ердевика и Павловића.

• На Фрушкој Гори постоји и неколико локалитета термо-минералних вода:

Врдник (вода се појавила у руднику мрког угља), **Старо Хопово**, **Стари Сланкамен** и **Љуба**

Биогеографске вредности

• У нижим деловима националног парка (од 100m нв), на лесним заравнима и долинама простиру се оранице,

• На падинама и пропланцима (100-300m нв) простиру се воћњаци и виногради,

• На висинама изнад 300m нв углавном се простиру шуме.

• Најзначајнији представници фрушкогорских шума су храст китњак, липа, граб и буква.

• Велики делови парка покривени су пашњацима и ливадама са цвећем и лековиотим биљем.

• Национални парк одговара опстанку великог броја животињских врста:
горски јелен, јелен лопатар, срнећа дивљач, дивље свиње....

Облици деградације природе и мере заштите

- Шумски комплекс заузима око 23000ха.
- Код неких шума уочава се мање присуство букве која је симбол здравог екосистема а повећава се површина под чистим липовим шумама.
- Најизразитији аерозагађивач је индустрија цемента у Беочину.
- Фрушка Гора располаже низом природних богатстава која су ретка и зато су људи приморани да их експлоатишу.
- У састав планине улазе налазишта кречњака, трахита и цементног лапорца и сви се они обилно користе.
- У непосредној заштитној зони парка створен је већи број површинских копова који нарушавају изглед парка и представљају основу за сложеније процесе.
- Стална викенд насеља такође нарушавају околину парка (јер већина не поседује канализациони систем).
- Због специфичних карактеристика терена на северним падинама јављају се активна клизишта.
- Генерално сматра се да је Фрушка Гора планина која је претерано урбанизована.

Антропогене вредности

- Од археолошких вредности највећи значај имају локалитети код Чортановца и Старог Сланкамена
- За туристе највећи значај имају манастири грађени од 15. до 18. века
- Најзначајнији манастири су: Хопово, Крушедол, Јазак, Мала и Велика Ремета, Гргетег, Беочин, Врдник, Шишатовац, Раковац, Старо Хопово, Св.Петка и Бешеново.

Манастир Гргетег:

- Први пут се помиње за време турске владавине у Срему
- У току аустријско-турског рата манастир је знатно оштећен, као и за време Другог светског рата.
- Манастир је обновљен 1950.године.

Манастир Јазак:

- Први пут се помиње 1522 године.
- 1705. године у њега су пренете мошти цара Уроша, што је условило пораст његове посете.
- У својој историји манастир није доживљавао већа разарања.
- После рата манастир је постао женски.

Манастир Крушедол

- Овај манастир основали су чланови куће Бранковића.
- Манастир су пљачкали и разарали Турци приликом повлачења 1706.године.
- У манастиру се може пратити развој српског сликарства од 16. до 18.века.

Манастир Ново Хопово

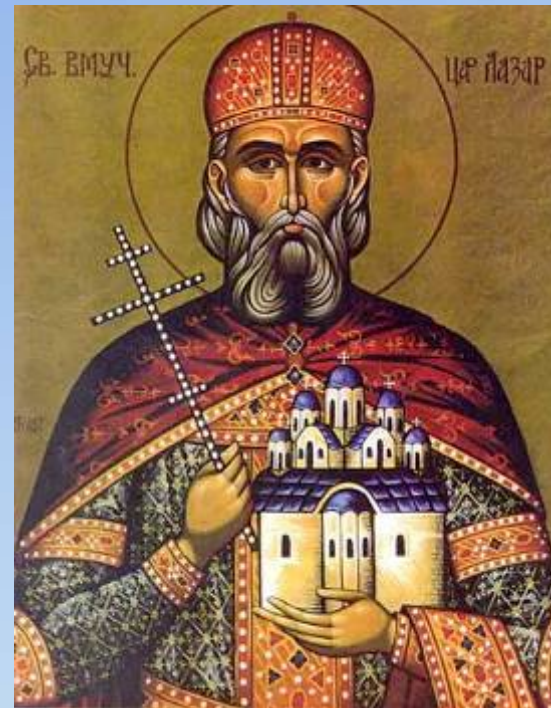
- Спада у ред најзначајнијих манастира на Фрушкој Гори.
- Почетком 18.века манастир је имао своју сликарску школу.
- У њему је Доситеј Обрадовић засновао своје школовање.
- Манастир је опустошен током Другог светског рата.

Манастир Раваница (Врдник)

- Манастир је саграђен крајем 16.века.
- **Калуђери из манастира Раваница, оставили су мошти кнеза Лазара и од тада манастир добија назив Раваница.**
- До Другог светског рата у манастиру су чуване драгоцености (одело кнеза Лазара, покров за лице од црвене свиле), које су после рата пренете у Музеј Српске православне цркве у Београду.

- Од других споменичких вредности од значаја су- споменик Бранку Радичевићу на Стражилову, спомен плоча на манастиру Хопово, споменик Милицы Стојадиновић Српкињи.....

Споменик Бранка Радичевића

Милица Стојадиновић Српкиња

Материјална основа туризма

- На простору Националног парка постоји већи број смештајних објеката:
  - ✓ 4 хотела (хотел Термал, хотел на Иришком венцу...)
  - ✓ 13 одмаралишта (Летенка, Тестера...)
  - ✓ 10 планинских домова
- Фрушка Гора се може окарактерисати као излетничко-рекреативна планина.
- Главне сезоне су током пролећа и јесени,
- Туристичка кретања су углавном полудневна, дневна и викенд кретања.
- Национални парк има више туристичких функција:
  - ✓ Спортско-рекреативни
  - ✓ Здравствено-рекреативни (бања Врдник)
  - ✓ Културно-манифестациони
  - ✓ Научни
  - ✓ Школа у природи
  - ✓ Наутички туризам

